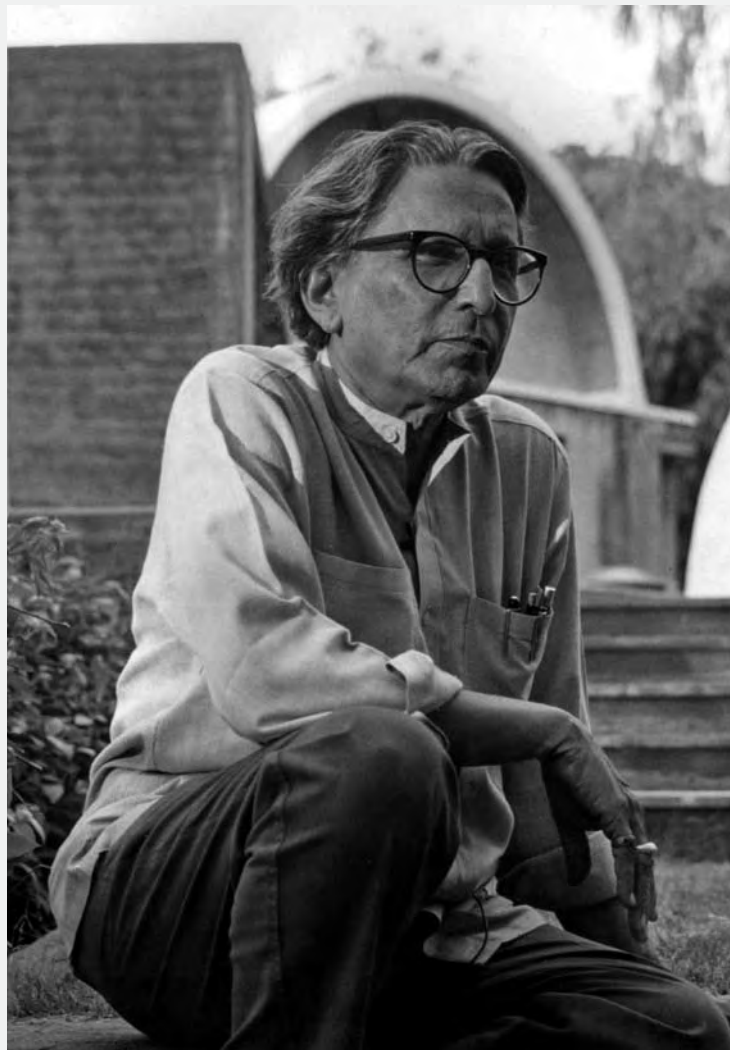

BALKRISHNA DOSHI

PRITZKER-DÍJ 2018

SZÖVEG TEXT: GÖTZ ESZTER FOTÓK PHOTOS: VSF

BALKRISHNA DOSHI

Az építészeti Nobel-díjként ismert Pritzker-díj nyertese 2018-ban egy 90 éves indiai építész, Balkrishna Doshi lett. Ő az első indiai díjazott a díj történetében.

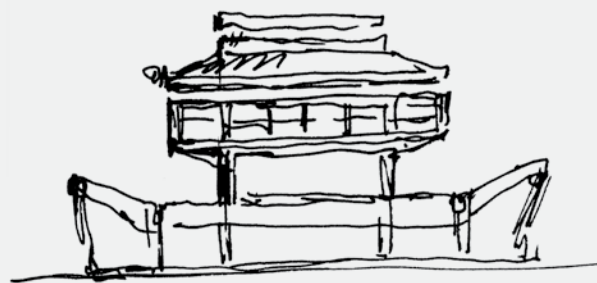
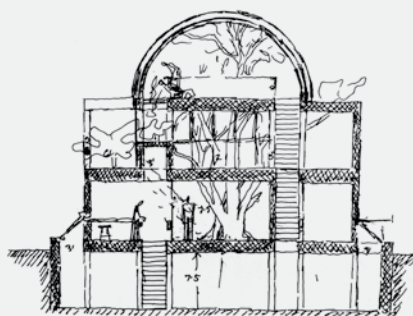
Az építészek között óriási presztízst jelentő Pritzker-díjat 1979-ben alapította az Egyesült Államokba kivándorló ukrainai zsidó családból származó Jay A. Pritzker, aki Chicagóban lett jogász és vállalkozó, 1957-ben ő hozta létre a Hyatt szállodaláncot. A százezer dollár jutalommal járó díjat a Hyatt Alapítvány ítéli oda évente egy építésznek, az eddigi díjazottak között többnyire olyanok szerepeltek, akiknek munkáit világszerte jól ismerik.

Balkrishna Doshi hosszú pályája során szinte csak Indiában alkotott. Szegény családból származott, építészeti gondolkodása központjába a nagyobb tömegek lakhatási problémáinak méltányos megol-

dását, illetve a modernizmus és a tradíció összehangolását helyezte.

1951-54 között Le Corbusier párizsi műtermében dolgozott, ezután Corbu Chandigarh-i és ahmedabadi építkezéseinek felügyelője lett. Építészét kezdetben meghatározta a nyersbeton felületek és a robusztus formák expresszivitása, később azonban a mestereitől tanultakat saját indiai tapasztalataival formálta autentikus helyi építészetté, amelyben a kulturális hagyományok, a spiritualitás és a fenntarthatóság kapott hangsúlyt.

1956-ban két indiai építésszel önálló irodát alapítottak, eközben 1962-től Louis Kahn munkatársa volt az ahmedabadi Institute of Management tervezésében, vele egy évtizeden át együtt dolgoztak. Doshi építészeti stúdiója az évtizedek alatt több mint száz projektet bonyolított le. Gondolkodását meghatározza a nyugati modernizmus, de annak elveit

AMDAVAD NI GUFA, AHMEDABAD, 1994

KÖRNYEZETTERVEZÉSI ÉS TECHNOLÓGIAI KÖZPONT, AHMEDABAD, 1972

a keleti életmód és tradíciók közegébe illeszti. Így építésze minden vonatkozásban a természet, az indiai kultúra mély tisztelését fejezte ki. Számos középületet, vegyes használatú épületkomplexumot, galériát, villát és lakótömböt tervezett, köztük 1980-ban a saját ahmedabadi építészirodájának székhelyét, amely többféle indiai életstílust ötvöz. Az Aranya Low-Cost Housing Project keretében mintegy 80 000 embernek tervezett otthonot, valamint a lakások közé a szociális érintkezésre alkalmas tereket, utcákat, udvarokat.

2014-ben Delhiben rendezték meg az életmű-kiállítását, amely 2017-ben Kínában is bemutatkozott. Számos egyetemen oktatott, előadott, több nemzetközi hírű építészeti fakultás díszdoktorrá avatta. A Pritzker-díjat odaítélő zsűri elsősorban az indiai tradicionális építészet iránti elkötelezettségét, valamint nagy hatású oktatói munkásságát emelte ki.

BALKRISHNA DOSHI
PRITZKER PRIZE 2018

Indian architect Balkrishna Doshi has continually exhibited the objectives of the Pritzker Architecture Prize to the highest degree. He has been practicing the art of architecture, demonstrating substantial contributions to humanity, for over 60 years. By granting him the award this year, the Pritzker Prize jury recognizes his exceptional architecture as reflected in over a hundred buildings he has realized, his commitment and his dedication to his country and the communities he has served, his influence as a teacher, and the outstanding example he has set for professionals and students around the world throughout his long career.